

Kansen voor fysiotherapeut

“Zoek de buurt sportcoach op!”

Hoe bevorderen we gezondheid in de wijk? Met alle veranderingen op het gebied van zorg, welzijn en de financiering daarvan ligt er een prachtige uitdaging te wachten voor fysiotherapeuten. Tijd om de handschoen op te pakken.

Tekst: Frank van Geffen, Redactief

Ruim twee jaar geleden namen de gemeente Dinkelland en Fysiotherapie Ootmarsum het initiatief om buurtcoaches aan te stellen. Deze buurtcoaches verbinden belangstellenden en beweegaanbieders. In de gemeente Epe loopt een project om jeugd en ouderen in beweging te krijgen. Een van de (vele) doelstellingen is om een aantrekkelijk beweegaanbod voor ouderen te verzorgen in samenwerking met sport- en zorgaanbieders.

Twee voorbeelden van samenwerking tussen betrokkenen op het gebied van zorg, sport en bewegen. Er zijn al veel van dit soort initiatieven in Nederland. Het zou mooi zijn als veel meer betrokkenen zouden gaan samenwerken om gezondheid in de wijk te brengen. Voor fysiotherapeuten liggen er op dit terrein veel kansen. Dat vindt zowel André de Jeu als Marcel Sturkenboom. De Jeu is directeur van de Vereniging Sport en Gemeente (VSG), Sturkenboom is directeur van het KNGF.

Kartrekker

“De VSG is aanjager van sport en bewegen in de buurt, samen met partners als NOC*NSF en het Kenniscentrum Sport”, legt De Jeu uit. “Onze koepelorganisatie clustert en stroomlijnt de initiatieven die er al zijn. We coördineren ook, stimuleren dat aanbieders van sport en bewegen met hun corebusiness bezig kunnen zijn, dat ze niet elkaars werk gaan doen. We zijn kartrekker van het grootste onderdeel binnen Sport en Bewegen in de Buurt: de Buurtsportcoaches. Dat project loopt inmiddels in 380 gemeenten, telt 2.900 fte. Daarmee is het eigenlijk geen project meer, het is structureel geworden. Buurtsportcoaches coördineren het werk in de keten van betrokkenen, ze werken samen met alle partijen rond sport en bewegen. De slogan daarbij is: Sport en Bewegen in de Buurt brengt gezondheid dichterbij. De gezonde keuze moet gemakkelijker worden. Uitvluchten als ‘Ik kan niemand vinden om mee te sporten’ of ‘Het is te donker om ’s avonds nog hard te lopen’ moeten onmogelijk worden. De samenwerking met fysiotherapeuten ligt in dit verband natuurlijk zeer voor de hand. Buurtcoach en fysiotherapeut kunnen samen zoeken naar mogelijkheden, met name in niet-georganiseerde vormen. Denk aan al die wandel-, fiets- en hardlooptgroepen die er al zijn. Door elkaar te kennen, spelen fysiotherapeut en buurtsportcoach een goede rol in de wijk. Laat buurtbe-

woners een voetbaltoernooi spelen in plaats van alleen maar bij de barbecue te staan.”

Omslag

Sturkenboom wijst op de veranderingen in de zorg die het voor fysiotherapeuten interessant maken om aan te haken. “We maken een enorme omslag mee. Zelfredzaamheid, participatie en eigen verantwoordelijkheid worden steeds belangrijker. Tegelijkertijd decentraliseert de zorg naar lokaal niveau, de zorg wordt dichterbij de mensen gebracht. Zorg en welzijn worden lokaal gekoppeld. De fysiotherapeut werkt voornamelijk curatief. Hij heeft een belangrijke rol bij houdings- en bewegingsgerelateerde klachten. Maar ook daar is een omslag gaande. Steeds vaker werkt de fysiotherapeut preventief. De urgentie daarbij wordt ook steeds groter. De burger wil al eerder deskundige hulp. Daar ligt een grote rol voor de fysiotherapeut, al gebeurt dat niet allemaal vanzelf. De fysiotherapeut is vanouds gewend dat de patiënt naar

André de Jeu

Foto: Wiep van Apeldoorn

Marcel Sturkenboom

hem toekomt. Het is nu juist de bedoeling dat hij zich actief verbindt met anderen die op dit terrein werken. De fysiotherapeut is voornamelijk bezig met beweegzorg, de buurtsportcoach is gericht op de kant van plezier en recreatie en probeert mensen naar sportverenigingen toe te leiden. Die twee moeten elkaar vinden, hun samenwerking moet eigen-

lijk vanzelfsprekend zijn. Ze hebben een toegevoegde waarde voor elkaar. Er is misschien wel wat overlap maar er blijven voldoende interessante verschillen over om voor elkaar van belang te zijn. Ze kunnen samen op zoek naar het antwoord op de vraag: hoe kunnen we bewegen bevorderen?"

Financiering

"Helaas berust die samenwerking tussen fysiotherapeut en buurtsportcoach nu nog vaak op toeval", vult De Jeu aan. "Er is nog geen planmatige aanpak, terwijl er kansen genoeg zijn. Denk aan blessurepreventie. Mensen die zomaar beginnen te sporten – vooral op latere leeftijd – lopen risico's. Hoe mooi zou het zijn als de fysiotherapeut eerst eens een check deed of deze sport wel geschikt is voor deze persoon?"

Sturkenboom: "Gemeenten zouden dat proces kunnen katalyseren. En de zorgverzekeraars komen trouwens

"Voor veel kinderen in onze praktijk is een sportactiviteit via Uniek Sporten een mooi vervolg na de behandeling. Terwijl het eerder soms lastig was om kinderen naar een goede sport te verwijzen, lukt het met het brede aanbod van Uniek Sporten om voor elk kind een geschikte beweegactiviteit te vinden. Voor ons is het belangrijk dat de kinderen na de kindfysiotherapie verder kunnen om de fysieke fitheid en vooral ook het plezier in bewegen te behouden!"

Jessica Adams, kindfysiotherapeut bij Daanen Derksen in Arnhem

Bron: www.sportindebuurt.nl

ook in beeld. Die willen immers steeds meer aan preventie doen. Hier liggen kansen. Zorg en welzijn komen bij elkaar, dus gemeenten en zorgverzekeraars moeten elkaar ook vinden."

De Jeu: "Daarbij komt wel de geschotte financiering om de hoek kijken. De opbrengst van preventie komt niet noodzakelijkerwijs terecht bij de investeerder. Gemeenten kunnen daarin een rol spelen bij de subsidieaanvragen. Aan die aanvragen kunnen ze de voorwaarde van samenwerking verbinden. Dat zou de rijksoverheid eigenlijk ook moeten doen."

Aan de slag

Op een aantal plaatsen in ons land werken buurtcoaches en fysiotherapeuten al samen. Maar dat zou nog veel meer kunnen gebeuren. Hoe is dat praktisch te realiseren?

De Jeu: "Kijk in je eigen omgeving wie er al actief zijn. Zoek de buurtsportcoach op en ga samen aan tafel. Leg contact met de ambtenaar die over sport en bewegen gaat, stel daarna een concreet aanbod voor in samenwerking met anderen. Breng daar wel een focus in aan, zodat je je niet verliest in een veelheid van onderwerpen. Wacht in ieder geval niet tot er van hogerhand wat gebeurt. De goede dingen die ik momenteel zie, komen allemaal voort uit particuliere initiatieven."

Sturkenboom: "Daar sluit ik me helemaal bij aan. Vaak weet je al wie er in jouw buurt actief zijn op het gebied van sport en bewegen. Zo niet, dan is dit een goede gelegenheid om dat in kaart te brengen. Maak tijd voor het overleg met collega-fysiotherapeuten, vertegenwoordigers van de gemeente, het sociaal wijkteam, de sportaanbieders, de verzekeraars en – uiteraard – de buurtsportcoaches. Dat vraagt een tijdsinvestering, en tijd is geld. Misschien zie je op korte termijn nog niet veel terug van die investering. Maar dat geldt voor iedere innovatie. Je loopt een ondernemersrisico. Zie het als maatschappelijk ondernemen. Je investeert in de gezondheid van de wijk."

www.shutterstock.com/SpeedKingz

Meer informatie: www.kngf.nl > Gezondheid in de Wijk, en www.sportindebuurt.nl.